

ורד נעם

מקומראן למהפכה התנאית

היבטים בתפיסת הטומאה

הוצאת יד יצחק בן-צבי • ירושלים

From Qumran to the Rabbinic Revolution

Conceptions of Impurity

Vered Noam

YAD IZHAK BEN-ZVI • JERUSALEM

תוכן העניינים

ז	פתיחה
1	מבוא
	א. ההלכה: מן המקרא לספרות חז"ל 1
	ב. תולדות המחקר והחזון המחקרי 4
	ג. טומאת המת: תולדות ההלכה 12
23	פרק א: טומאה וטומאת מת במקרא
	א. טומאה וטהרה במקרא – פתיחה 23
	ב. הטומאה במקרא – תמונה כללית 25
	ג. לטעמה של הטומאה במקרא 34
	ד. מעמדה של טומאת המת בין שאר הטומאות 46
	ה. הדינים המקראיים של טומאת המת 48
	ו. מן החללים הפתוחים בפרשה המקראית אל העקרונות המכוננים של ההלכה הבתרא-מקראית 58
60	פרק ב: טומאת המת בספרות קומראן
	פתיחה 60
	א. כתי הקברות ואיסור הקבורה ביישוב 61
	ב. טומאת הבית 74
	ג. מת על פני השדה 137
	ד. האישה שוולד מת במעיה 157
	ה. הרחקתם של מתים וטמאי מתים מהקודש ומחיי החולין 164
191	פרק ג: יוסף בן מתתיהו ופילון
	א. יוסף בן מתתיהו 191
	ב. פילון 204
	ג. סיכום 215
	נספח: הלכה בודדת בספר טוביה 218

- 220 פרק ד: מגמות בהלכה התנאית
א. מהי טומאה 221
ב. מיהו 'אדם' 278
ג. טומאת המת בין קודש לחול 309
ד. בית פרס 311

- 319 סיכום
א. ממקרא להלכה 319
ב. ההלכה של קומראן 320
ג. המהפכה התנאית 337
ד. בין קומראן לחז"ל: לחקר תולדות ההלכה 353

- 361 קיצורים ביבליוגרפיים

- 387 מפתחות

Table of Contents

Introduction	7
<i>Chapter One: Impurity and Corpse Impurity in the Bible</i>	23
a. Purity and Impurity in the Bible – Preface	23
b. Impurity in the Bible – An Overview	23
c. The Meaning of Impurity in the Bible	34
d. The Status of Corpse Impurity Compared to Other Forms of Impurity	46
e. The Biblical Laws of Corpse Impurity	48
f. From the Lacunae in the Biblical Pericope to the Constitutive Principles of Post-Biblical Legislation	58
<i>Chapter Two: Corpse Impurity in Qumran Literature</i>	60
a. Cemeteries and the Prohibition of Burial inside the City	61
b. Impurity of the House	74
c. A Corpse in an Open Field	137
d. The Woman Whose Fetus Died within Her Womb	157
e. Exclusion of Corpses and Corpse-Defiled from the Sacred Domain and from Secular Life	164
<i>Chapter Three: Josephus and Philo</i>	191
a. Josephus	191
b. Philo	204
c. Summary	215
Appendix: An Isolated Halakhah in the Book of Tobit	218

<i>Chapter Four: Trends in Tannaitic Halakhah</i>	220
a. What Is Impurity?	221
b. Who Is 'a Man'?	278
c. Corpse Impurity: Between the Sacred and the Secular	309
d. • Beit Ha-Peras	311
Epilogue	319
a. From the Bible to Halakhah	319
b. The Qumranic Law	320
c. The Tannaitic Revolution	337
d. Between Qumran and the Rabbis: A Study of the Development of the Halakhah	353
Bibliographical Abbreviations	361
Indexes	387